

[Jørgen Estrup]

både bedt SNU om at analysere de generelle spørgsmål om konventionel nedrustning og de mere specielle spørgsmål, f.eks. om tillidskabende foranstaltninger til søs. Det giver os mulighed for at tage hul på en debat, som allerede et stykke tid er foregået i Norge. Der er et behov for at få analyseret de forskellige muligheder for tillidsskabende foranstaltninger til søs: Hvilke der alene tjener til at forbedre det sikkerhedspolitiske klima, og hvilke der har en mere vidtgående indflydelse på afspænding og stabilitet. En sådan analyse vil også bidrage til belysning af, i hvilket omfang tillidsskabende foranstaltninger til søs faktisk rummer problemer for den sikring af de nordatlantiske forbindelsesveje, som NATO nødvendigvis må lægge stor vægt på, eller om der måske i nogle tilfælde er tale om en overdramatiseret frygt for overhovedet at beskæftige sig med det sømilitære område.

Det er præcis de samme overvejelser, som førte NATO's parlamentarikerforsamling til i november enstemmigt at opfordre til nærmere undersøgelser af tillidsskabende foranstaltninger til søs. Det er et initiativ, som vi fra radikal side hilser velkommen.

Det er klart, at man fra dansk side må lægge særlig vægt på, hvad der sker i Østersøområdet, herunder på den amfibiekapacitet, som Warszawa-pagten besidder. Stockholmaftalerne giver allerede mulighed for tillidsskabende foranstaltninger i forbindelse med landgangsøvelser for amfibiestyrker, men forhandling om selve truslen i amfibiestyrkerne må som nævnt nødvendigvis indpasses og underordnes de generelle forhandlinger om konventionel nedrustning – dem, der nu er blevet døbt om til NCAFE.

Spørgsmålet er imidlertid, om ikke netop Warszawa-pagten amfibiestyrker i Østersøområdet er et problem, som Danmark med god ret kunne forvente blev taget op af Warszawa-pagten selv helt uafhængigt af forhandlingerne om konventionel nedrustning. Alle de oplysninger, vi har fra vestlige kilder, peger samstemmende på, at ikke blot er Warszawa-pagten amfibiestyrker NATO's tilsvarende knusende overlegne, noget i retning af forholdet 5:1 eller mere, men en tilsvarende ubalance findes på hele det sømilitære område i Østersøen.

Var det ikke naturligt, om Warszawa-pagtländerne nu viste, at princippet om asymmetriske

nedskæringer er accepteret af alle værn i Østlandene, og at man derfor tog initiativ til ensidigt at tage fat på problemet?

Der er imidlertid noget, der tyder på, at der ikke er fuld enighed om, hvordan styrkeforholdene i Østersøen skal gøres op. Dagbladet Information bragte lørdag den 21. januar et interessant indlæg af en sovjetisk orlogskaptajn, som helt og aldeles bestrider den opfattelse af styrkeforholdet, som vi har i Danmark. Det hedder eksempelvis i kaptajn Mjasnikovs artikel, og jeg citerer:

»... og hvad angår marineinfanteriet, så er dets antal ubetydeligt i sammenligning med NATO's amfibiestyrker i denne zone«.

Den slags uenigheder ville det være godt at få ryddet ud i. Spørgsmålet er, om ikke allerede det aftalte mandat for de kommende forhandlinger om konventionel nedrustning giver muligheder for det. Der er under procedurereglerne en særlig bestemmelse, som siger, at deltagerne også vil fremlægge information bilateralt, og jeg spekulerer på, om ikke også udenrigsministeren er enig i, at der her er en direkte adgang til at tage spørgsmålet op.

Når det kommer til stykket, er misinformation om styrkeforholdet jo med til at skabe mistro og spænding, det vil sige præcis det modsatte af tillidsskabende.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil gerne spørge hr. Jørgen Estrup, der ligesom jeg selv i NATO-parlamentarikerforsamlingen har støttet en enstemmig beslutning om, at man skal til at arbejde med tillidsskabende foranstaltninger til søs, om hr. Jørgen Estrup er af den opfattelse, at vi skulle gå ind for, at man f.eks. foretog en optælling af de atomvåben, der befinder sig på havet, så vi kan få et billede af, hvem der egentlig har flest. Er det en tanke, som Det Radikale Venstre kunne gå ind for?

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Det er muligt, at jeg ikke helt har set dybden i hr. Pelle Voigts spørgsmål. Min almindelige opfattelse af optællinger, hvad enten det vedrører konventionelle våben eller atomvåben, er, at de egentlig ikke tjener noget særligt formål.